

TEHNIČKE ZNANOSTI

GLASNIK AKADEMIJE TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE

Vol. 13 (1) 2006.

ISSN 1330-7207

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske članica je Međunarodnog vijeća akademija tehničkih znanosti d.d. (CAETS), sa sjedištem u Washingtonu, DC, SAD od 2000. i od 2005. pridružena članica Europskog vijeća za primjenjene znanosti i inženjerstvo (Euro-CASE) sa sjedištem u Parizu, Francuska, EU. The Croatian Academy of Engineering is a Member of the International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences, Inc. (CAETS), Washington DC, USA, since 2000., and, starting with 2005, an Associated Member of the European Council for Applied Sciences and Engineering (EURO-CASE), Paris, France, EU.

NIKOLA TESLA - ŽIVOT I DJELO

Sadržaj:

NIKOLA TESLA - ŽIVOT I DJELO	1
21. godišnja skupština HATZ	2
<i>Izbor glavnog tajnika HATZ</i>	5
<i>Imenovanje administrativnog glavnog tajnika HATZ</i>	5
Program rada HATZ za 2006.	6
Nagrade HATZ za 2005.	7
Nagrada Grada Zagreba za 2005.	8
Nagrada HAZU za 2005.	8
Novi članovi HAZU	8
<i>Marin Hraste</i>	8
<i>Mladen Obad-Ščitaroci</i>	9
Prikaz održanih savjetovanja	9
Izješća s međunarodnih skupova	11
In memoriam	
<i>Dragutin Fleš</i>	13
Uvrštenje Annual 2004 of the Croatian Academy of Engineering u indeks ISI Proceedings	14
Posjećenost internetskih stranica HATZ-a	14
Prikazi knjiga	16
Naredni skupovi	18
Natječaj za dodjelu nagrada HATZ za 2006. godinu	19
Uz obljetnicu Nikole Tesle	20

Današnji svijet teško je zamisliti bez Tesle i njegovih patenata. S Teslom se susrećemo u našem domu, na radnom mjestu, u našem društvenom životu ili trenucima odmora i opuštanja. Njegovi patenti toliko su integrirani u naš život da se to smatra civilizacijskim dostignućem i općim dobrom. Promatrajući s tog kuta gledanja, Tesla je opća vrijednost i svatko može s jednakim pravom obilježavati njegov život i djelo. Naravno, to se i događa. U formalnom i neformalnom smislu, Tesla je čovjek koji je više nego bilo tko pridonio da se moderno gospodarstvo i moderan način života ostvaruju na ovoj razini tehnološkog razvoja.

Njegovo nadnacionalno djelo ili djelo za iskorak u razvoju civilizacije, nameće i potrebu određivanja našeg odnosa prema svima onima koji ga po bilo kojoj osnovi žele slaviti. Republika Hrvatska, na čijem je prostoru prije 150 godina u obitelji srpske nacionalnosti rođen Nikola Tesla, raduje se svakom doprinosu podsjećanja na njegovo djelo i podupire sve takve ideje i projekte koji građane širom svijeta podsjećaju na velikog izumitelja i vizionara.

Teslini patenti počeli su se vrlo brzo primjenjivati na području naše države. S primjenom patenata u hrvatske domove i tvrtke ušla je nova energija i kvaliteta života. S time se razvijala industrija, obrazovne institucije, a mnogima su njegovi patenti i njihova primjena postali životnom i profesionalnom preokupacijom.

Što znači obilježavanje 150 godina od rođenja Nikole Tesle za Akademiju tehničkih znanosti Hrvatske? Za instituciju koja je nastala u pretposljednjoj dekadi te obljetnice, iskustva „življenja“ njegova djela i odnosa prema njemu znače sljedeće:

- nitko nema privilegij na talentiranost i Teslin primjer da se takav genij pojavljuje u maloj, siromašnoj i nerazvijenoj sredini, ukazuje da u dijelu svoje aktivnosti Akademija treba podupirati talentiranost i otvarati vrata novim „Teslama“;
- trajno treba afirmirati univerzalne vrijednosti i doprinos civilizaciji, odbacujući bilo kakvu diskriminaciju, a prihvaćajući vrijednosno jednako svakoga tko želi s nama podijeliti radost za rezultate kao i doprinos svakog iznimnog pojedinca;
- Teslina ostavština kao i doprinos mnogih generacija inženjera treba biti trajni poticaj razvoju te struke i gospodarstva;
- njegovo stvaranje treba zaustaviti ograničen ljudski život, jer je Tesla ostavio nedovršenog posla za generacije koje dolaze i za sve nas.

U Teslinu životu i djelu Akademija tehničkih znanosti u Hrvatskoj može naći svoju ideju djelovanja u godinama koje dolaze. Afirmirati tehničke znanosti, poticati nadarenost, otvoriti se prema znanju i primjeni znanja i nastaviti izgrađivati suradnju u Europi i na svjetskoj razini. Obilježavanjem 150 godina od rođenja Nikole Tesle želimo vratiti Nikolu Teslu u naš svakidašnji život na način kako to on i zaslužuje. Biti građaninom njegove domovine velika je obveza svakoga, a ujedno i veliki izazov da se svi mi kroz znanje snažno integriramo u globalom znanju i gospodarstvu.

21. godišnja skupština HATZ

ZAPISNIK

21. skupštine Akademije tehničkih znanosti Hrvatske,
održane u utorak, 28. veljače 2006. s početkom u 16:00 sati u Multimedijskoj predavaonici
Prehrambeno-biotehnoškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Pierottijeva 6 (suteran)

Dnevni red:

1. Razmatranje i usvajanje Zapisnika 20. skupštine HATZ od 26. veljače 2005.
2. Izvješće o radu HATZ u 2005.
3. Izvješće o Završnom računu HATZ za 2005.
4. Izmjene i dopune Statuta HATZ i Pravilnika o radu HATZ
5. Izbor glavnog tajnika HATZ
6. Donošenje Programa rada HATZ za 2006.
7. Financijski proračun HATZ za 2006.
8. Izvješće Odbora za nagrade, odlučivanje o predloženima i dodjela diploma i nagrada
 - 8.1. Izbor Stanka Tonkovića, dopredsjednika HATZ, za člana Odbora za nagrade
9. Izvješće o savjetovanju "Hrvatska utemeljena na znanju - mogući doprinos hrvatskih znanstvenika"
10. Dodjela priznanja novim podupirućim članovima i zaslužnim pojedincima - prijedlog Predsjedništva
11. Donošenje odluke o proglašenju članova HATZ članovima emeritusima
12. Inicijativa za osnivanje Centra za grafičko inženjerstvo pri HATZ
13. Ostala pitanja

Svim članovima HATZ poštom je poslan Dnevni red 21. skupštine HATZ s pripadajućim materijalima po pojedinim točkama. Za točke 2., 4., 6. i 7 materijali su podijeljeni neposredno prije Skupštine. Utvrđeno je da postoji kvorum (96 prisutnih članova), te da Skupština može valjano donositi odluke.

Ad. 1) Zapisnik 20. skupštine HATZ od 26. veljače 2005. jednoglasno je usvojen.

Z. Kniewald predložio je izmjene predloženog Dnevnog reda 20. skupštine HATZ:

- na prijedlog N. Bogunovića, predsjedatelja Odbora za nagrade HATZ, točka 8. Dnevnog reda proširuje se točkom 8.1. - Izbor S. Tonkovića, dopredsjednika HATZ, za člana Odbora za nagrade, prema čl. 12 Pravilnika o nagradama HATZ, a umjesto B. Zovko-Cihlar, dopredsjednice HATZ, koja je podnijela ostavku na to mjesto zbog prezauzetosti;
- zbog prisutnosti medija, delegati Skupštine zamoljeni su da se točka 8. Dnevnog reda izvrši nakon točke 1., te da se nakon toga Skupština odvija prema navedenom Dnevnom redu.

Oba prijedloga jednoglasno su prihvaćena, te je potom prihvaćen i izmijenjeni Dnevni red.

Ad. 8) N. Bogunović izvijestio je o prijedlozima Odbora za nagrade za 2005., na temelju Zapisnika sjednice Odbora od 5. prosinca 2005.:

- za Nagradu za životno djelo "Moć znanja" - prof. dr. sc. Ivo Alfrević (sponzor Nagrade: Končar - Institut za elektrotehniku d. d., Zagreb);

- za Godišnju nagradu "Rikard Podhorsky" - prof. dr. sc. Niko Majdandžić, prof. dr. sc. Jagoda Radošević i prof. dr. sc. Zorislav Sorić (sponzor Nagrade: Pliva Hrvatska d. o. o., Zagreb);

- za Nagradu mladom znanstveniku "Vera Johanides" - mr. sc. Hrvoje Pavlović, dr. sc. Igor Lacković, dr. sc. Marina Trgo, mr. sc. Sandra Budžaki i dr. sc. Beata Halassy-Špoljar (sponzor Nagrade: Zagrebačka pivovara d. o. o., Zagreb).

Prijedlozi su jednoglasno prihvaćeni, te su prisutnim dobitnicima dodijeljene diplome i odluke o novčanim iznosima nagrada (10.000,00 kn brutto za Nagradu "Moć znanja"; po 4.000,00 kn brutto za Nagradu "Rikard Podhorsky", te po 3.000,00 kn brutto za Nagradu "Vera Johanides"). Novčani iznosi nagrada bit će uplaćeni dobitnicima nagrada na njihove žiro račune u roku od tjedan dana nakon Skupštine, za što je potrebno da dobitnici dostave svoje podatke Tajništvu HATZ.

Nakon dodjele nagrada Z. Kniewald zahvalio je donatorima novčanih sredstava za nagrade. J. Radošević, dobitnica Godišnje nagrade "Rikard Podhorsky", zahvalila je Skupštini u ime svih nagrađenih. Dobitnik Nagrade za životno djelo "Moć znanja" I. Alfrević zbog zdravstvenih razloga nije mogao prisustvovati Skupštini, te je u njegovo ime diplomu i odluku o dodjeli novčanog iznosa nagrade preuzeo J. Sorić.

Ad. 8.1) Skupština je jednoglasno izabrala dopredsjednika HATZ S. Tonkovića za člana Odbora za nagrade.

Nakon toga Z. Kniewald zamolio je Izorno povjerenstvo za izbor glavnog tajnika HATZ (M. Figurić, predsjednik, S. Pegan i B. Salopek, članovi), da do izvršenja točke 5. Dnevnog reda utvrdi stanje glasovanja za pristupnika za izbor glavnog tajnika HATZ.

Ad. 2) Z. Kniewald podnio je izvještaj o radu HATZ u 2005., koji su svi prisutni dobili prije početka Skupštine. Izvještaj je jednoglasno prihvaćen.

Ad. 3) Z. Kniewald podnio je izvještaj o Završnom računu HATZ za 2005., koji su svi prisutni dobili poštom. Završni račun jednoglasno je prihvaćen.

Ad. 4) Prijedlog izmjena i dopuna Statuta HATZ (u čl. 4 dodaju se stavci 5, 6, 7, 8, 9 - opis i slika zastave i grba HATZ; u čl. 22 mijenjaju se stavci 2, 3 i 4 - čime se članovima emeritusa osigurava pravo glasa i kontinuitet sudjelovanja u aktivnostima HATZ; u čl. 33 mijenja se st. 1 - za predsjednika HATZ, pored ovlasti za sazivanje sjednica Skupštine i Predsjedništva, unosi se i ovlast za sazivanje sjednica Uprave HATZ, koja ranije nije bila navedena u Statutu), jednoglasno je usvojen. Također je usvojen i prijedlog Uprave i Predsjedništva HATZ da članovi emeritusa ne plaćaju naknadu za članstvo u HATZ.

Jednoglasno su usvojene izmjene i dopune Pravilnika o radu HATZ. Dopune priloga Pravilniku - Sistematizacija i Tarife poslova izmijenjeni su i dopunjeni u toč. 1 - uvođenjem radnog mjesta administrativnog glavnog tajnika HATZ u cilju bolje operativnosti; u toč. 3 - koeficijent složenosti i kvalifikacije poslovnog tajnika HATZ korigiraju se s 0,85 na 1,45 (čime se, uz godine staža, plaća poslovnog tajnika izjednačava s plaćom znanstvenog novaka-asistenta u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, u skladu s propisima vrijedećim za korisnike Državnog proračuna u sustavu znanosti i visokog obrazovanja). U navedenim priložima Pravilnika o radu dodana je i toč. 4 - tajnik projekta ili tajnik centra, s opisom poslova, kvalifikacija i koeficijentom složenosti 1,20.

Prihvaćen je prijedlog Ugovora o radu na određeno vrijeme (5 mjeseci) između T. Bituha i HATZ za rad na organizaciji simpozija "Život i djelo Nikole Tesle", koji će se održati u 28-29. lipnja 2006. Sredstva za plaću T. Bituha kao tajnika projekta organizacije Simpozija, osigurana su u okviru sredstava ostvarenih za organizaciju Simpozija.

Z. Kniewald ukratko je izložio veoma opsežne organizacijske aktivnosti HATZ na pripremi navedenog Simpozija. Na sutrašnjem sastanku predstavnika HATZ (Z. Kniewald, B. Zovko-Cihlar, S. Tonković, G. Granić i V. Žiljak) s predsjednicom Gradske skupštine Grada

Zagreba T. Holjevac, bit će zatražena potpora i sponzorstvo simpozija o N. Tesli.

Z. Kniewald osobito je zahvalio na angažmanu novoimenovanom administrativnom glavnom tajniku HATZ V. Medvedu, koji na vlastiti zahtjev ovaj posao obavlja volonterski, iako Pravilnik o radu predviđa mogućnost primanja naknade za to radno mjesto. Potom je zahvalio i djelatnicima Stručne službe HATZ (poslovnoj tajnici M. Strika; tajniku projekta organizacije simpozija o N. Tesli, T. Bituhu; računovodstvenoj djelatnici I. Iveković; webmasterima D. Tutiću i Z. Zidariću, te pravnoj savjetnici - tajnici PBF-a E. Katanić), za uspješan rad u 2005.

Ad. 5) Na Natječaj za izbor glavnog tajnika HATZ, raspisan 7. veljače 2006., a zaključen 17. veljače 2006., prijavio se samo jedan pristupnik, doc. dr. sc. Goran Granić, v. d. glavnog tajnika prema odluci s 12. sjednice Predsjedništva HATZ od 16. prosinca 2005.

Prema čl. 22 st. 3 Statuta HATZ, pravo odlučivanja pri izboru Uprave HATZ imaju svi redoviti (52), izvanredni (55), članovi suradnici (96) i dopisni članovi HATZ (2). U skladu s tim, a prema čl. 23 st. 2, odluka Skupštine je pravovaljana ako je za nju glasovala najmanje četvrtina članova s pravom glasa (51).

M. Figurić izvjestio je o rezultatima glasovanja: u glasačkoj kutiji bilo je ukupno 96 glasačkih listića (78 za, 16 protiv, 2 nevrijedeća). U skladu s čl. 23 Statuta HATZ, G. Granić izabran je za glavnog tajnika HATZ za razdoblje 2006-2009. (kao član Uprave izabrane na mandat 2005-2009.). G. Granić zahvalio je na povjerenju svima koji su glasovali za njega, te izrazio želju da opravda njihovo povjerenje u sljedećem mandatnom razdoblju.

Ad. 6) V. Medved, administrativni glavni tajnik HATZ, predložio je Program HATZ za 2006., te zamolio prisutne da dadu svoje prijedloge i primjedbe. Kako prijedloga nije bilo, predloženi Program jednoglasno je usvojen.

Ad. 7) Z. Kniewald obrazložio je Financijski proračun HATZ za 2006., koji su svi prisutni dobili prije Skupštine. Ukupni planirani prihodi znatno su povećani u odnosu na one iz 2004. i 2005. Financijski proračun jednoglasno je prihvaćen. Z. Kniewald osobito je zahvalio članovima HATZ koji su već počeli uplaćivati naknade za članstvo u HATZ za 2006. na žiro račun HATZ, te istaknuo da će ta sredstva pokriti dio troškova za tiskanje publikacija i promotivnih materijala, kao i za tekuće održavanje Doma HATZ s okolišem. Uplatnice su svi redoviti, izvanredni i članovi suradnici dobili poštom uz materijale za Skupštinu.

Ad. 9) G. Granić, predsjedatelj Odbora HATZ za regionalnu suradnju i razvoj i S. Car, predsjedatelj Odbora HATZ za suradnju s gospodarstvom i promidžbu, predstavili su savjetovanje "Hrvatska utemeljena na znanju

- mogući doprinos hrvatskih znanstvenika", održano 28. veljače 2006. u prijepodnevnim i ranim poslijepodnevnim satima, a kojem su bili predsjedatelji. Izlaganja je održalo 17 predavača, a ukupan broj sudionika Savjetovanja bio je oko 60. Osobito je naglašena uloga domaćeg znanja u oporavku i razvoju hrvatskog gospodarstva, te potencijal koji hrvatski intelektualni kapital ima i stoga je sposoban obrnuti nepovoljnu uvoznio-izvoznju bilancu u hrvatskom gospodarstvu. Imperativ razvijenih zemalja danas je gospodarstvo znanja, što je put koji treba slijediti i Hrvatska u svom naporu da postane društvo znanja. To je poruka ovog skupa, koja je usmjerena gospodarstvu, sustavu znanosti i visokog obrazovanja, ali i samoj HATZ. Znanje koje je danas ključno jest ono koje stvara dodanu vrijednost od koje gospodarstvo jedino može živjeti. Pritom je važno sinergijsko, interdisciplinarno djelovanje pojedinih struka. Vrlo je važno uključivanje hrvatskih znanstvenika i gospodarstvenika u FP6 program EU, koji stavlja naglasak na tehnološki razvoj i inovativnost gospodarstva.

M. Lapaine, tehnički urednik, predstavio je najnoviji "Annual 2005 of the Croatian Academy of Engineering", koji se sastoji od tri dijela: radova sa savjetovanja "Razvoj novih tehnologija i proizvoda u Hrvatskoj" iz veljače 2005.; sažetaka predavanja s Raspravnog skupa "Etika u primjeni i razvoju tehničkih znanosti" iz lipnja 2005., te ažuriranog "Who is Who in the Croatian Academy of Engineering". Zahvalio je svim autorima i članovima na poslanim priložima i podacima, te zamolio sve prisutne da e-mailom dostave sve promjene svojih podataka.

Ad. 10) Priznanje je dodijeljeno novom podupirućem članu, tvrtki Odašiljači i veze d. o. o., koje je preuzeo predsjednik Uprave N. Perčin, a ostalim novim podupirućim članovima, tvrtkama INA d. d. i Supra Net d. o. o., čiji su se predstavnici ispričali zbog službene spriječenosti, priznanja će biti dodijeljena prilikom njihovog posjeta Domu HATZ.

Priznanja su dodijeljena i zaslužnim pojedincima: I. Soljačiću, Z. Mencl-Bajs i V. M. Potočić Matković (za dizajn zastave HATZ); M. Lapaineu (prethodnom glavnom tajniku HATZ); H. Auf-Franić (unutarnji dizajn Doma HATZ); H. Auf-Franić i M. Bertina (idejno rješenje uređenja Knjižnice HATZ) - zbog službene spriječenosti M. Bertina oba je priznanja preuzela H. Auf-Franić; I. Žiljak (dizajn korica za publikacije HATZ), koja nije mogla prisustvovati Skupštini zbog službene spriječenosti, te je u njeno ime priznanje preuzeo V. Žiljak, te V. Nikšić (donacija kompletne Tehničke enciklopedije za Knjižnicu HATZ), koja nije mogla prisustvovati Skupštini iz zdravstvenih razloga, te će joj priznanje biti naknadno uručeno.

Ad. 11) Diplome članova emeritusa prema čl. 16 Statuta HATZ dodijeljene su M. Bošnjaku i S. Severu. O. Muftiću i I. Iliću, koji su bili odsutni, diplome članova emeritusa bit će uručene naknadno.

Jednoglasno je prihvaćen prijedlog da se članovima suradnicima koji su navršili 70 godina, te im u skladu sa čl. 16 Statuta HATZ prestaje članstvo u HATZ, iznimno dodijeli status članova emeritusa, jer se radi o pojedincima koji su dali velik doprinos u razdoblju osnivanja HATZ: S. Janjanin, J. Beslač, M. Ferić, I. Štern i K. Ugri-nović. Navedenim članovima suradnicima dodijeljene su diplome članova emeritusa, osim J. Beslaća i K. Ugri-novića, koji su bili odsutni i diplome će im biti uručene naknadno. U predstojećem razdoblju u potpunosti će se primjenjivati čl. 16 Statuta HATZ.

Ad. 12) Jednoglasno je prihvaćen prijedlog V. Žiljka za osnivanje Centra za grafičko inženjerstvo, koji je prethodno usvojen na 33. sjednici Uprave i 13. sjednici Predsjedništva 21. veljače 2006., a koji su svi članovi HATZ dobili poštom uz materijale za Skupštinu. V. Žiljak ukratko je obrazložio svoj prijedlog i iznio plan aktivnosti Centra.

Ad. 13) S. Tonković, dopredsjednik HATZ zadužen za suradnju s odjelima HATZ, obratio se članovima, a osobito tajnicima odjela, s napomenom da će sljedeća skupština u veljači 2007. biti izborna, te da usklade evidencije članstva svojih odjela u skladu sa Zapisnikom 21. skupštine koji će im biti dostavljen kroz nekoliko dana, kako bi se aktivnosti oko raspisivanja natječaja za izbor članova HATZ mogle provesti na vrijeme.

Nakon toga S. Tonković osvrnuo se na aktivnosti HATZ i suradničkih institucija na organizaciji simpozija "Život i djelo Nikole Tesle", koji će se održati 28-29. lipnja 2006. u Zagrebu. Godinu 2006. Sabor i Vlada RH proglasili su Godinom Nikole Tesle, u čast ovom velikom hrvatsko-američkom znanstveniku i inovatoru. S. Tonković pozvao je članove da u Domu HATZ uzmu Prvu obavijest o simpoziju, te da se uključe u rad simpozija sa svojim izlaganjima inspiriranim njegovim djelima.

Skupština je završila oko 18:00.

Zapisnik sastavila:

Melanija Strika, poslovna tajnica HATZ

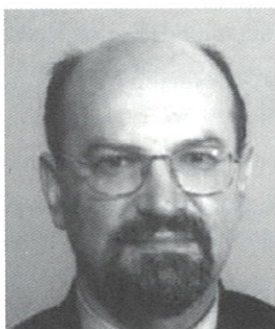
Zapisnik ovjerali:

Zlatko Kniewald, predsjednik HATZ

Vladimir Medved, administrativni glavni tajnik HATZ

IZBOR GLAVNOG TAJNIKA I IMENOVANJE ADMINISTRATIVNOG GLAVNOG TAJNIKA AKADEMIIJE TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE

Na 21. godišnjoj skupštini HATZ, održanoj 28. veljače 2006. u Zagrebu, izabran je glavni tajnik, a imenovan administrativni glavni tajnik.

Doc.dr.sc. Goran Granić izabran je za glavnog tajnika HATZ

Granić (Ivan) Goran, Baška Voda, 18. travnja 1950., Hrvat

Diplomirao: Elektrotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1972), diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektroenergetika

Doktorirao: Elektrotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1979).

Zaposlenje: Institut za elektroprivredu (1973-1987. i 1992.), Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (1987-1990), HEP (1990-1991), Energetski institut Hrvoje Požar (1994.-2000.) i (od 2004.), Sabor Republike Hrvatske (1992.-1995), Potpredsjednik Zastupničkog doma Sabora RH, Predsjednik Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Zastupničkog doma Sabora RH, Vlada Republike Hrvatske (1997.-2000.) savjetnik predsjednika Vlade republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske (2001.-2003.) zamjenik predsjednika Vlade Republike Hrvatske, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske

Područje znanstvenog rada: elektrotehnika, strateško planiranje energije, energetska legislativa, organizacija i upravljanje energetske sektorom, politika cijene opskrbe energijom.

Primljena priznanja:

- srebrna plaketa "Josip Lončar" za posebno uspješan studij (1978)
- nagrada "Hrvoje Požar" za znanstveni doprinos (1998)
- državna nagrada za znanost (1999).

Prof.dr.sc. Vladimir Medved izabran je za administrativnog glavnog tajnika HATZ

Medved (Radovan) Vladimir, Zagreb, 21. listopada 1951., Hrvat

Diplomirao: Elektrotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1974.), diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektronika.

Specijalizacija: Balokovićeva stipendija, Sveučilišta Harvard i MIT, Boston, SAD (1979/80); postdoktorska Fulbrightova stipendija, Sveučilište Harvard (1990/91).

Doktorirao: Elektrotehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1988).

Zaposlenje: Institut za elektroniku, telekomunikacije i automatizaciju Radioindustrije Zagreb (1977-1982), od 1982. Fakultet za fizičku kulturu (danas Kineziološki fakultet) Sveučilišta u Zagrebu.

Područje znanstvenog interesa: biomedicinsko inženjerstvo, biomehanika, kineziologija, biomedicinska instrumentacija, elektromiografija, obrada bioloških signala, mjerenje čovječeje lokomocije.

Primljena priznanja:

- Dvije prve nagrade rektora Sveučilišta u Zagrebu za studentske znanstvene radove (1973. i 1974.)

Program rada HATZ za 2006.

PROGRAM RADA HATZ, ODJELA, ODBORA I CENTARA ZA 2006.

1. Izdavanje glasnika na hrvatskom jeziku "Tehničke znanosti"
2. Izdavanje glasnika na engleskom jeziku "Engineering Power"
3. Izdavanje publikacije "Annual 2006 of the Croatian Academy of Engineering" s ažuriranim "Who is Who in the Croatian Academy of Engineering"
4. Izdavanje "Current Studies of Biotechnology, Vol. IV - Immuno-Modulatory Drugs" (Biotehnički centar)
5. Izdavanje zbornika radova savjetovanja "Etika u primjeni i razvoju tehničkih znanosti"
6. Sudjelovanje u izradbi "Rječnika tehničkog nazivlja" (Odjel za kemijsko inženjerstvo)
7. Organiziranje savjetovanja povodom znanstveno-stručnog skupa "Život i djelo Nikole Tesle" 28. i 29.06.06. Cjelokupna proslava je pod pokroviteljstvom Hrvatskog Sabora. U suradnji s Ministarstvom kulture događaj će biti obilježen u UNESCO-u u Parizu 13.09.2006.
8. Pokroviteljstvo, organizacija i/ili suorganizacija sljedećih savjetovanja:
 - "Nacionalna sigurnost i perspektiva prometa u Republici Hrvatskoj" u Zagrebu, 27 i 28.02.06.
 - "Hrvatska utemeljena na znanju - mogući doprinos hrvatskih znanstvenika" u Zagrebu, 28.02.06.
 - "Tehnološki aspekti zbrinjavanja otpada" u Varaždinu 12-14-06.06. (Centar za zaštitu okoliša i razvoj održivih tehnologija)
 - "Magic World of Textiles" u Dubrovniku (Odjel za tekstilnu tehnologiju)
 - Seminar "Bolonjska deklaracija na tehničkim fakultetima" (Odjel za arhitekturu i urbanizam)
 - Okrugli stol o strategiji razvoja hrvatske brodogradnje (Odjel strojarstva i brodogradnje)
 - Okrugli stol o regionalnoj suradnji u Opatiji, studeni 2006 (Odbor za regionalnu suradnju i razvoj)
 - 5th Croatian Scientific Conference on Biotechnology "Biotechnology and Energy", koja će se održati u Zagrebu od 18-22.02.2007. (Biotehnički centar)
9. Organizacija Izborne skupštine (prethodno utvrđivanje broja slobodnih mjesta), dodjela nagrade za životno djelo, godišnje nagrade, godišnje nagrade za inovacije, nagrade mladim znanstvenicima
10. Zaključivanje sporazuma o donatorstvu s novim podupirućim članovima
11. Stavljanje Doma HATZ u punu funkciju
12. Nastavak aktivnosti uvođenja sustava CARNet-a i kompletiranje adresara za potrebe svih članova HATZ
13. Redovita aktivnost HATZ
14. Aktiviranje Zaklade HATZ
15. Dovršenje projekta MZOŠRH - STIRP "Pitka voda - izvozni proizvod" (Centar za razvojne studije i projekte)
16. Aktiviranje programa Centra za cjeloživotno obrazovanje. Planirano 6 seminara.
17. Realizacija organizacije nacionalne "Mreže centara za materijale - MATNET" (Odjel za strojarstvo i brodogradnju)
18. Praćenje, predlaganje i izvršenje preuzetih obveza u sastavu CAETS-a, kao i sudjelovanje na godišnjem sastanku
19. Praćenje, predlaganje i izvršenje preuzetih obveza u sastavu Euro CASE-a, kao i sudjelovanje na polugodišnjim sastancima
20. Sudjelovanje u aktivnostima usklađivanja Zakona o Hrvatskoj inženjerskoj komori sa zakonodavstvom EU
21. Ostalo

Nagrade HATZ za 2005.

Skupština Akademije tehničkih znanosti Hrvatske na svojem 21. zasjedanju održanom 28. veljače 2006. donijela je odluku o dodjeli sljedećih nagrada:

Nagradom za životno djelo **Moć znanja** nagrađen je **prof. dr. sc. Ivo Alfirević** za cjelokupan znanstvenoistraživački rad u području tehničkih znanosti i za višegodišnji doprinos napretku struke, s osobitim naglaskom na primjenu rezultata istraživačkoga rada.

Godišnjom nagradom **Rikard Podhorsky** nagrađen je **prof. dr. sc. Niko Majdandžić** za osobito vrijedno znanstveno-stručno dostignuće ostvareno tijekom protekle tri godine, koje ima primjenu u gospodarstvu.

Godišnjom nagradom **Rikard Podhorsky** nagrađena je **prof. dr. sc. Jagoda Radošević** za osobito vrijedno znanstveno-stručno dostignuće ostvareno tijekom protekle tri godine, koje ima primjenu u gospodarstvu.

Godišnjom nagradom **Rikard Podhorsky** nagrađen je **prof. dr. sc. Zorislav Sorić** za osobito vrijedno znanstveno-stručno dostignuće ostvareno tijekom protekle tri godine, koje ima primjenu u gospodarstvu.

Nagradom mladom znanstveniku **Vera Johanides** nagrađena je **mr. sc. Sandra Budžaki** za ostvaren osobni znanstveni napredak i zapaženu znanstvenu aktivnost na području biotehničkih znanosti u proteklih pet godina.

Nagradom mladom znanstveniku **Vera Johanides** nagrađena je **dr. sc. Beata Halassy-Špoljar** za ostvaren osobni znanstveni napredak i zapaženu znanstvenu aktivnost na području biotehničkih znanosti u proteklih pet godina.

Nagradom mladom znanstveniku **Vera Johanides** nagrađen je **dr. sc. Igor Lacković** za ostvaren osobni znanstveni napredak i zapaženu znanstvenu aktivnost na području tehničkih znanosti u proteklih pet godina.

Nagradom mladom znanstveniku **Vera Johanides** nagrađen je **mr. sc. Hrvoje Pavlović** za ostvaren osobni znanstveni napredak i zapaženu znanstvenu aktivnost na području biotehničkih znanosti u proteklih pet godina.

Nagradom mladom znanstveniku **Vera Johanides** nagrađena je **dr. sc. Marina Trgo** za ostvaren osobni znanstveni napredak i zapaženu znanstvenu aktivnost na području tehničkih znanosti u proteklih pet godina.

Nagrada grada Zagreba za 2005.

Predložena od strane Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, Prof. dr. sc. Hildegard Auf-Franić, redoviti član Odjela za arhitekturu i urbanizam, dobitnica je godišnje Nagrade grada Zagreba za značajna znanstvena postignuća u planiranju, programiranju i projektiranju javnih građevina kojima je kvalitetno pridonijela znanju projektiranja.

Osobit doprinosi autorice u unapređenju znanosti i primijenjenim rezultatima istraživanja su realizacije niza zgrada za odgoj i obrazovanje u Zagrebu: Agronomski fakultet - V. paviljon, dječje jaslice i vrtić u Malešnici, dječje jaslice i vrtić "Poljanice" i Osnovna škola Petruševac. Teza doktorske disertacije autorice "Centri obrazovanja u funkciji kulturno-društvene zajednice" prisutna i oprostovena u navedenim primjerima je doprinos arhitekturi zgrada za odgoj i obrazovanje u Zagrebu.

Hildegard Auf - Franić je diplomirala 1965. godine na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a poslijediplomski studij u Majstorskoj radionici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kod akademika Drage Galića završila je 1967. godine. Od 1974. do danas radi na Arhitektonskom fakultetu, a od 2003. godine je redovni profesor kolegija "Zgrade za odgoj i obrazovanje", "Zgrade za srednje i visoko obrazovanje". Predavač je na doktorskom studiju Prostorno planiranje, urbanizam i parkovna arhitektura. Autorica je (sa suradnicima) knjige "Osnovne škole: programiranje, planiranje i projektiranje", 2004. godine.

Predsjednica je Udruženja hrvatskih arhitekata 1993-95. godine. Dekanica je Arhitektonskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu od 1997-2002. godine. Član je Odbora za dodjelu državnih nagrada za znanost 1996. godine, Odbora za dodjelu nagrada "Vladimir Nazor" (1985., 1995-96., 1999. godine), Vijeća za kulturna dobra Republike Hrvatske od 2000-04. godine, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje Republike Hrvatske od 2001-04. godine, Vijeća za arhitekturu i urbanizam od 2001-04. godine, Nacionalnog vijeća za kulturu Republike Hrvatske od 2002-04. godine, Odbora za dodjelu nagrada Akademije tehničkih znanosti od 2002-04. Sudjelovala na nizu javnih državnih natjecanja, gdje je dobitnica 17 nagrada, radovi su prezentirani na 25 izložba. Nagradena je Velikom nagradom 14. Zagrebačkog salona 1979. godine, godišnjom nagradom Udruženja hrvatskih arhitekata za najbolje realizirano arhitektonsko djelo "Viktor Kovačić" 1996. godine, godišnjom nacionalnom nagradom Ministarstva kulture "Vladimir Nazor" za arhitekturu 1996. godine i godišnjom nagradom Akademije tehničkih znanosti Hrvatske "Rikard Podhorsky" 2005. godine. Odlikovana je Redom Danice hrvatske s likom Rudera Boškovića za doprinos u znanosti 1998. godine i Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za doprinos u umjetnosti 1999. godine.

■ **Srećko Pegan**

Nagrada HAZU za 2005.

Prof. Dr. sc. Jurici Soriću

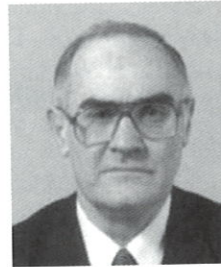
Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) na svojoj sjednici od 29. ožujka, 2006. donijelo je odluku o dodjeli nagrada HAZU za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2005. godinu. Za područje tehničkih znanosti nagrađen je naš izvanredni član prof. dr. sc. Jurica

Sorić, za svoj cjelokupni znanstveni rad.

Čestitamo profesoru Soriću na ovom značajnom priznanju.

Novi članovi HAZU

Marin Hraste, redoviti član

Marin Hraste je rođen 24. rujna 1938. godine u Sisku. Diplomirao je na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu 1962. godine, magistrirao na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu u Zagrebu 1969. i doktorirao iz područja kemijskog inženjerstva na Tehnološkom fakultetu 1972. godine.

Kao stipendista DAAD 1964. godine boravio je u Kali-Chemic u Hannoveru, a 1979. godine je "gostujući znanstvenik" u National Research Council u Ottawi. Nositelj je dugogodišnje suradnje s Odjelom za procesno inženjerstvo Tehničkog sveučilišta u Dresdenu. Od 1962. godine radi na Tehnološkom fakultetu, (sada Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije) u Zagrebu. Za redovitog profesora biran je 1982. godine. Prodekan je Fakulteta od 1977. do 1979. godine. Od 1993. do 1997. obnaša dužnost dekana. Predaje Operacije kemijske industrije. Mehaničke operacije i Prijenos tvari i energije na diplomskom studiju, a Inženjerstvo disperznih sustava na poslijediplomskom studiju.

Područje njegova znanstvenog rada jest inženjerstvo disperznih sustava, prvenstveno pretvorbe uzrokovane mehaničkim djelovanjima: Istražuje vladanje grubodisperznih sustava u procesima nastajanja, kontaktiranja i separacije, bavi se problemima karakterizacije sustava, analizom važnosti granulometrijskog sastava za definiranje radnih uvjeta uređaja za usitnjavanje, aglomeriranje, suspendiranje, filtriranje itd. i analizira odnos između disperznih svojstava i reoloških karakteristika suspenzija i pasta.

Objavio je veći broj znanstvenih radova u stranim i domaćim časopisima, sudjelovao u radu brojnih, za užu struku važnih kongresa u svijetu, izradio je više elaborata za potrebe industrije. Kao rezultat višegodišnjeg znanstvenog i nastavnog rada napisao je udžbenik u kojem sustavno obuhvaća ključne aspekte inženjerstva disperznih sustava. Bio je mentor u više disertacija i vodio je brojne postdiplomande pri izradi magistarskih radova.

Bio je član i predsjednik organizacijskih i znanstvenih odbora brojnih skupova. 1998. godine biran je za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU). Redoviti je član je Akademije tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ), član je i osnivač Hrvatskog društva za sustave, Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa, i u više je navrata predavao njegovoj Sekciji za kemijsko inženjerstvo. Hrvatski je predstavnik u Europskoj federaciji za kemijsko inženjerstvo i član je redakcije časopisa "Kemija u industriji". Svojom znanstvenom, nastavnom i stručnom djelatnošću pridonio je da kemijsko inženjerstvo postane prepoznatljivom znanstvenom disciplinom u Hrvatskoj.

Mladen Obad-Šćitaroci, član suradnik

Prof. dr. sc. **Mladen Obad-Šćitaroci**, redoviti član Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, izabran je 18. svibnja 2006. za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Razred za likovne umjetnosti. Glavnom temom istraživanja krajobrazne i perivojne arhitekture daje značajan prilog hrvatskoj kulturi. Istaknuta je njegova međunarodna

znanstveno-istraživačka i publicistička aktivnost.

Autor je (s Bojanom Bojanić Obad-Šćitaroci) knjiga: *Hrvatska parkovna baština - zaštita i obnova*, *Vrbanićev perivoj u Karlovcu*, *Gradski perivoji Hrvatske u 19. stoljeću* i dvije knjige koje su prevedene i na engleski i njemački jezik: *Perivoji i dvorci Hrvatskoga zagorja* i *Dvorci i perivoji u Slavoniji*. Povodom njegovih knjiga i radova objavljeno je približno 250 prikaza u časopisima, tisku, na radiju i televiziji, od toga

pedesetak u inozemstvu. Svojim javnim nastupima pridonio je popularizaciji vrtno i perivojne arhitekture te njenoj zaštiti kao kulturnoga naslijeđa.

Objavio je šezdesetak znanstvenih radova, od toga dvadesetak u inozemstvu. Kao gost-predavač držao je predavanja u Italiji i Španjolskoj, a kao stipendist Talijanske vlade proveo je znanstveno i stručno usavršavanje u Rimu. Mentor je doktorandima, magistrantima, znanstvenim novacima, diplomantima i stranim stipendistima. Voditelj je domaćih i međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata iz područja perivojnog i urbanističkoga naslijeđa. Glavni je urednik znanstvenog časopisa "Prostor" za arhitekturu i urbanizam. Prof. dr. sc. Mladen Obad-Šćitaroci (rođen 1955.), diplomirani inženjer arhitekture, doktor tehničkih znanosti, redoviti je profesor na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pri Katedri za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu (kolegiji - Povijesni razvoj gradova, Urbanističko planiranje, Pejzažna arhitektura, Obnova povijesnih perivoja). Voditelj je kolegija poslijediplomskih studija na Arhitektonskom, Šumarskom i još nekoliko fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Ovlašteni je arhitekt-urbanist i ovlašteni krajobrazni arhitekt. Autor-koautor je oko 140 stručnih projekata - prostornih i urbanističkih planova, studija i projekata perivojne arhitekture: Odlukom Vlade Republike Hrvatske imenovan je 2004. za člana Savjeta prostornog uređenja Države.

Dobitnik je državne nagrade za znanost u 1998. godini za popularizaciju i promižbu znanosti i nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2004. u području likovnih umjetnosti za knjigu *Gradski perivoji Hrvatske u 19. stoljeću*.

▪ **Srećko Pegan**

Prikaz održanih savjetovanja

SAVJETOVANJE

"HRVATSKA UTEMELJENA NA ZNANJU - MOGUĆI DOPRINOS HRVATSKIH ZNANSTVENIKA"

28. veljače 2006.

09:00	Otvaranje Savjetovanja Predsjedatelji: ☐ prof. dr. sc. Stjepan Car, predsjedatelj Odbora HATZ za suradnju s gospodarstvom i promidžbu ☐ doc. dr. sc. Goran Granić, predsjedatelj Odbora HATZ za regionalnu suradnju i razvoj	09:30-09:50	Mr. sc. Branka Magdalenić i Tamara Drk Vojnović, dipl. ing. (Vindija d. d.) Poslovni sustav "Vindija" - primjena znanosti, kvaliteta, inovacije, sigurna hrana
		09:50-10:10	Prof. dr. sc. Stjepan Car (Končar - Institut za elektrotehniku d. d.) Končar u ekonomiji znanja
		10:10-10:30	Mr. sc. Goran Slipac i dr. sc. Alfredo Višković (HEP d. d.) Znanje - ključni čimbenik HEP-Grupe
		10:30-10:50	Dr. sc. Klaudio Tominović (Uljanik d. d.) Ekonomija znanja na tehničkom sustavu visoke kapitalne vrijednosti

Uvodne napomene i ciljevi Savjetovanja

09:10-09:30 Katarina Matijević, dipl. ing. (Podravka d.d.)
Hrvatska utemeljena na znanju - uloga visokoobrazovanih stručnjaka u uspjesima "Podravke" d. d.

- 10:50-11:10 Prof. dr. sc. Niko Majdandžić,
prof. dr. sc. Ivan Budić,
prof. dr. sc. Ivica Samardžić i
mr. sc. Josip Bucić
(Đuro Đaković Holding d. o. o.)
**Tehnološki razvoj metaloprerađivač-
kih proizvodnih sustava Slavonije i
Baranje - uvjet za izlazak i ostanak na
EU tržištu**
- 11:10-11:30 Pauza - kava i osvježenje
- 11:30-11:50 Mr. sc. Miroslav Končar (Ericsson
Nikola Tesla d. d.)
**Primjena HL7v3 norme u primarnoj
zdravstvenoj zaštiti u Hrvatskoj**
- 11:50-12:10 Goran Puž, dipl. ing. (Hrvatske auto
ceste d.o.o.)
**Znanstveni iskoraci vezani uz
gradnju autocesta**
- 12:10-12:30 Vinko Barišić, dipl. ing. (JADRAN d.d.)
**Uloga znanja i visoko obrazovanog
kadra u preseljenju tvornice čarapa
JADRAN**
- 12:30-12:50 Ivan Gabrić, dipl. ing. (Combis d. o. o.
i VR Vis Institut)
**ComVis - Vizualizacija tržišnog proiz-
voda iz znanstvenog rada**
- 12:50-13:10 Prof. dr.sc. Ante Pulić (Centar za
intelektualni kapital d.o.o.)
Zašto se Hrvatska (brže) ne razvija?
- 13:10-13:30 Mr. sc. Željko Goja (HSTEC d. d. - High
Speed Technique, Zadar)
**Razvitak tvrtke na osnovi inovativ-
nih proizvoda i novih tehnologija**
- 13:30-13:50 Marijan Bušić, prof. (Potomac d.o.o.)
CROATA i znanost
- 13:50-14:10 Mr.sc. Zdravka Knežević
(Pliva Istraživanje i razvoj d.o.o.)
**Razvoj generičkih lijekova - stup
strategije generičke kompanije**
- 14:10-14:20 *Zaključna razmatranja*
Zatvaranje Savjetovanja
- 14:20-15:30 *Domjenak u Domu HATZ u Zagrebu,
Kačićeva 28*
- **Goran Granić**

„Sustavsko mišljenje i proces integracije Hrvatske u Europsku Uniju“ - Savjetovanje u povodu 15. obljetnice djelovanja Hrvatskog društva za sustave, 21. travnja 2006., Zagreb

Savjetovanje pod gornjim nazivom bilo je posvećeno aktualnoj problematici približavanja standardima Europske Unije u različitim oblastima aktivnosti važnim za funkcioniranje društvene zajednice, a održano je povodom 15. obljetnice djelovanja Hrvatskog društva za sustave. Prvotna je intencija osnivanja društva, 1991. godine, i bila povezati stručnjake različitih područja da bi zajednički promišljali probleme nove države. Kroz seriju projekata, inicijativa i tematskih sastanaka, u proteklom je periodu obrađivano mnoštvo važnih tema, poglavito značajnih za gospodarstvo.

I ovo je savjetovanje odrazilo izrazito inter- i multidisciplinarni pristup temi sudjelovanjem stručnjaka iz društvenih, prirodnih i tehničkih znanosti. Kroz ukupno šest rasprava identificirana su vitalna sustavska čvorišta vezana uz priključivanje Hrvatske Europskoj uniji. Ona se u prvom redu odnose na strukturu industrije, energetiku, poljoprivredu, prostor, obrazovanje i znanost.

Obrađivano je mnogo tema kao što su, primjerice, veza znanstvenih istraživanja i postdiplomskih studija, regionalni razvitak temeljen na klasterima, vode - izazov budućnosti, tehnologijski centri i gospodarski razvoj. Autoru ovog priloga su se kao osobito zanimljive nametnule teme znanstvene diplomacije (Zdenko Franić) i Hrvatskog inovacijskog sustava (Juraj Božičević). Alojz Caharija, predsjednik društva, dao je pregled njegova rada od osnutka.

U nastanku Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, Hrvatsko društvo za sustave imalo je značajnu ulogu, a HATZ, kako je poznato, također u mnogo čemu promiče sustavski pristup u području tehničkih-kao i njima pridruženih-prirodnih znanosti, te nadvladavanje, ponekad suviše velike, rascjepkanosti i supspecijalizacije tehničkih područja.

▪ **Vladimir Medved**

Izvjешća s međunarodnih skupova

Prof. dr. sc. Zdravko Terze sudjelovao je na međunarodnom znanstvenom skupu '5th ASME International Conference on Multibody Systems, Nonlinear Dynamics and Control' u Long Beach, California, SAD, u rujnu 2005. godine. U okviru navedenog skupa prof. dr. sc. Zdravko Terze bio je organizator i voditelj simpozija 'Symposium on Differential-Geometric Methods in Multibody Dynamics, Non-linear Dynamics and Control'.

Simpozijem je uspješno prezentirano 15 radova autora s uglednih sveučilišta iz SAD, Europe i Japana. Radovi su bili podijeljeni u tri sekcije s temama matematičkog modeliranja nelinearnih diskretnih mehaničkih sustava s ciljem efikasnog numeričkog procesiranja dinamičkih zadataka s kinematičkim i upravljačkim ograničenjima te funkcijama vođenja, kao i primjenom metoda numeričkog modeliranja mehaničkih sustava, korištenjem diferencijalno-geometrijskog pristupa na višestrukostima, u područjima dinamičke sinteze mehatroničkih sustava

te numeričke analize i simulacije dinamičkih odziva mehaničkih konstrukcija. Numerički efikasne metode oblikovanja i računalnog procesiranja matematičkih modela dinamičkih zadataka nalaze svoju primjenu u različitim područjima računalne mehanike, zrakoplovnog inženjerstva i drugim područjima, a nužnost njihove primjene naročito je istaknuta u slučajevima potrebe numeričkog procesiranja dinamičkih modela u stvarnom vremenu.

Recenzenti radova prihvaćenih za izlaganje u okviru simpozija su, osim uglednih svjetskih znanstvenika, bili i profesori sa Sveučilišta u Zagrebu, članovi Akademije tehničkih znanosti Hrvatske te član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Zbornici radova ASME znanstvenih skupova, u okviru kojeg su tiskani radovi izloženi na simpoziju, ugledne su recenzirane publikacije u području tehničkih znanosti.

▪ **Zdravko Terze**

Sudjelovanje predstavnika HATZ na redovitom polugodišnjem sastanku Odbora Euro-CASE-a, dodjeli European IST Prize Awards Ceremony i sastanku s predsjednikom Austrijske akademije znanosti H. Mangom (Beč, 22-24. ožujka 2006.)

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske od 2005 godine pridružena je članica Euro-CASE i redovito je nazočna na polugodišnjim zasjedanjima, a posljednje je 23. ožujka 2006. održano u Beču, Austrija. Sastanku Euro-CASE prethodilo je 22. ožujka 2006. svečano dodjeljivanje godišnjih nagrada (IST Prize Awards) za najbolja ostvarenja u razvoju i primjeni informatičke tehnologije. Ova nagrada dodjeljuje se pod pokroviteljstvom EU i ove godine je podjela izvršena u Hofburgu u Beču.

23. ožujka 2006. prije podne u prostorijama Austrijske akademije znanosti na Dr. Ignaz Seipel-Platz 2, Beč održano je redovito zasjedanje Savjeta Euro-CASE gdje je delegaciju HATZ predvodio predsjednik Z. Kniewald, a umjesto odsutnog dopredsjednika HATZ prof. S. Tonkovića imenovana je bila prof. J. Kniewald za sudjelovanje na sjednici Euro-CASE, ali i na ostalim aktivnostima povezanim s Euro-CASE.

Euro-CASE je na svojem programu imao izvješće o izvršenju programa za 2005. g. izvješće o prispjelim uplatama za 2006.g. te raspravu o stvaranju rezervnog fonda u koji bi svaka članica trebala uplatiti svoju trogodišnju članarinu unaprijed. O ovom posljednjem još uvijek traje rasprava, iako su neke članice već izvršile svoju obvezu. Stav HATZ je da podržava stvaranje fonda u cilju bolje operativnosti Euro-CASE, ali da će izvršiti svoju obvezu kada to učini i natpolovična većina redovitih članica Euro-CASE. HATZ će tijekom 2006. g. uplatiti ratu u rezervni fond u visini

jednogodišnje članarine, a sljedeće godine će izvršiti preostali dio obveze, ako to učine i sve ostale članice.

Bilo je nadalje rasprave o proširenju Euro-CASE i na ostale potencijalne buduće članice EU te je tako na sjednici primljena kao pridružena članica Rumunjska, a u narednom razdoblju očekuju se molbe i nekih članica EU koje još nisu članice.

Pod točkom 4. predsjednik Council of Technical Sciences of the Union of German Academies of Sciences and Humanities - acatech prof. Reiner Kopp izvjestio je o održanom skupu o obrazovanju inženjera koji je održan u Münchenu 7. veljače 2006., a delegacija HATZ je izvjestila o našem sudjelovanju na 7. svjetskom kongresu o mobilnosti inženjera u Budimpešti, gdje je donijeta i deklaracija o problemu ne samo mobilnosti, već i o neposrednom interesu za inženjersku struku uopće.

Posebna rasprava je vođena o narednom razdoblju i osiguranju sredstava za IST Prize za koji izgleda ne postoji dovoljno potpore pri EU, već se financiranje nastoji prebaciti na neposredno zainteresirane korisnike i proizvođače informacijske tehnologije. Tijekom ove godine trebati će nastaviti razgovore s EU u traženju dodirnih točaka, kao i mjesta Euro-CASE u budućem programu EU u području znanosti i tehnologije.

Rasprava je vođena i o koncepciji Joint Research Centra za koji postoje različiti prijedlozi - od jedinstvenog istraživačkog centra poput MIT za Europu (tada je pitanje

gdje ga smjestiti) do prijedloga da je potrebno jako koordinacijsko tijelo sa specijaliziranim jezgrama u pojedinim članicama EU. U tom smjeru nema jedinstvenog stava i u narednom se razdoblju očekuje donošenje odluke na EU. Na kraju dnevnog reda delegacija HATZ predstavila je svim nazočnim delegacijama program i značenje godine „Nikola Tesla“ u Hrvatskoj te znanstveni skup koji HATZ organizira pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora. Tom prigodom je predloženo da Euro-CASE prihvati tehničko supokroviteljstvo nad skupom. U raspravi je ocjenjeno da je prijedlog prihvatljiv, podržana je aktivnost HATZ i Euro-CASE je jednoglasno usvojio prijedlog i dodjelio svoje supokroviteljstvo skupu „Život i djelo Nikole Tesle“, a predsjednik Euro-CASE prof. dr.sc. Ben Veltman i osobno je izrazio želju da bude nazočan na ovoj svečanosti u Zagrebu.

Dogovoreno je da se naredna sjednica Euro-CASE održi 27. rujna 2006. u Bernu, Švicarska u povodu proslave 21. godišnjice Švicarske akademije tehničkih znanosti.

Poslije završene sjednice Euro-CASE u 15.00 održan je ranije dogovoren (na prijedlog HATZ iz Zagreba) sastanak s predsjednikom Austrijske akademije znanosti prof. dr. Herbertom Mangom. Prof. H. Mangu uručeno je kao poklon od HATZ izdanje „Five Centuries of Maps and Charts of Croatia“ autora Drago Novak, Miljenko Lapaine i Dubravka Mlinarić u izdanju školske knjige 2005. g., kao i Godišnjaci HATZ za 2004 i 2005 g. te naše glasilo „Engineering power“, a prof. H. Mang nam je za knjižnicu HATZ

u Zagrebu uručio Almanah Austrijske akademije znanosti 2002/2003 te izdanje u povodu 150 obljetnice Austrijske akademije objavljeno 1997. godine. Zatim je prof. H. Mang upoznat s aktivnostima na organizaciji skupa o Nikoli Tesli. Obzirom da Austrija nema organiziranu akademiju tehničkih znanosti, već se visoko školstvo organizacijski vodi putem sveučilišta, a cjelokupna znanost putem Austrijske akademije znanosti, uloga njihove akademije je bitno drukčija nego u Hrvatskoj. Trenutno prema izjavi predsjednika prof. H. Manga vode velike investicije upravo na izgradnji instituta za biotehnologiju, nanotehnologiju i visoke tehnologije uopće. Prof. H. Mang s velikom naklonosti promatra suradnju s Hrvatskom, a posebno cijeni što se u počasnom odboru našeg skupa nalazi predsjednik HAZU što ukazuje na usku suradnju ove dvije institucije u Hrvatskoj. Prof. H. Mang u potpunosti podupire našu želju da se Tesli dade primjereno značenje na ovim prostorima, a posebno mu je drago što je prof. K. Richter, počasni član HATZ iz Austrije jedan od plenarnih predavača na skupu o Tesli, te je prihvatio predloženo počasno članstvo kao i mogućnost da i osobno bude nazočan na skupu 28. i 29. lipnja u Zagrebu.

- **Zlatko Kniewald**
- **Jasna Kniewald**

Sudjelovanje predstavnika HATZ na 7th WFEO World Congress on Engineering Education i sastanak s predsjednikom Mađarske akademije inženjerstva J. Ginsztlerom (Budimpešta, 4-8. ožujka 2006.)

Od 4. ožujka 2006. do 8. ožujka 2006. održan je u organizaciji WFEO i Mađarske akademije inženjerstva (MMA) 7. Svjetski kongres o obrazovanju inženjera (7th WFEO World Congress on Engineering Education) gdje sam kao pozvani predavač održao predavanje pod naslovom: „Development of the biotechnology engineers „title“ in the past 45 years - Croatian experience“ autora Zlatko Kniewald, Višnja Gaurina Srček, Jasna Kniewald.

5. ožujka 2006. u 13.30 na moj prijedlog, a temeljem dopisa koji je predsjedniku MMA upućen iz HATZ krajem veljače 2006. održan je sastanak u hotelu Gellert s predsjednikom MMA prof. Janosom Ginsztlerom. Sastanku su nazočili prof. Jasna Kniewald predsjednica Odbora za međunarodnu suradnju HATZ i gđa Zsuzana Sarkozy-Zagoni zadužena za međunarodnu suradnju MMA. Obavijestio sam prof. J. Ginsztlera o skupu „Život i djelo Nikole Tesle“, koji se održava 28-29. lipnja 2006. u Zagrebu, te o prijedlogu i želji Vlade Republike Hrvatske da se Mađarska priključi obilježavanju Godine Nikole Tesle u Hrvatskoj, budući da je Tesla jedan dio svog života proveo na radu u Budimpešti. Prof. J.

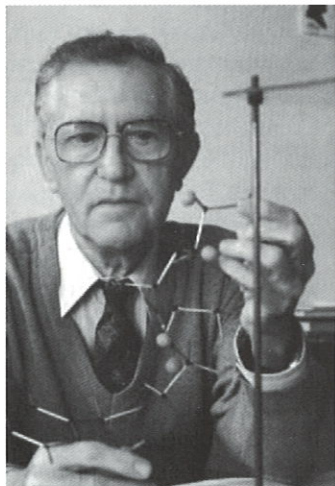
Ginsztler je sa zadovoljstvom prihvatio poziv da u svojstvu predsjednika Akademije i osobno nazoči skupu te će mu u narednom razdoblju biti upućen i službeni poziv. Istovremeno je izrazio želju da i više članova MMA iz područja rada Nikole Tesle bude upoznato i uzme učešće na skupu. Zamolio je da se na ovom kongresu, koji se upravo održava, stavi nazočnima na raspolaganje obavijest o skupu što je i učinjeno. Odmah je podijeljeno 30 obavijesti o skupu „The life and work of Nikola Tesla“ na engleskom jeziku. Istovremeno je ljubaznošću prof. J. Ginsztlera obavješten i prof. Istvan Berta koji je s g. S. Jeszenszkym obavješten o našem skupu. Prof. J. Ginsztler je napomenuo, da bi skup mogao potaknuti i neku drugu moguću suradnju sa znanstvenicima na tom području o čemu bi se moglo razgovarati tijekom održavanja skupa u Zagrebu. Tijekom razgovora na kojem je prof. J. Ginsztler upoznat s programom i aktivnostima HATZ bila je vrlo srdačna i prijateljska atmosfera. Sastanak je završen u 13.50 sati.

- **Zlatko Kniewald**

U spomen (in memoriam)

AKADEMIK DRAGUTIN FLEŠ

(Vukovar, 1.08.1921. - Zagreb, 13.06.2005.)

Dana 16.06.2005. na mirogojskom groblju oprostili smo se od Akademika Dragutina Fleša, velikog znanstvenika, savjetnika i prijatelja. Roden je 1. kolovoza 1921. godine u Vukovaru. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zemunu, a 1941. godine upisao se na Kemijski odjel Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je diplomirao 1946. godine.

Iste godine zaposlio se u Plivi, tvornici lijekova u Zagrebu. Doktorirao je pod nadzorom profesora Krešimira Balenovića 1952., na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, iz područja organske kemije. Znanstveno je počeo djelovati vrlo rano, a tijekom vremena postao je to njegov životni put ispunjen radošću otkrivanja znanstvenih istina. Entuzijazam, sistematičnost, marljivost i upornost upravo je zarazno širio i prenosio na svoje mnogobrojne suradnike. Radio je do kraja života. Godine 1950. kao član *Foreign Student Summer Project* boravio je na prestižnom sveučilištu, Massachusetts Institute of Technology, (MIT) Cambridge, Mass., SAD. Školsku godinu 1952./53. proveo je također na MIT-u, na poslijedoktorskom studiju kod profesora N. A. Milasa, a 1957./58. na University of Illinois, Urbana, SAD, u laboratoriju profesora Rogera Adamsa.

Cijeli je radni vijek D. Fleš proveo u gospodarstvu hrvatske kemijske industrije: Plivi (1946.-1958.), OKI-ju (1958.-1967.), INA-i (1967.-1985.), gdje je djelovao kao pogonski inženjer, direktor istraživanja i savjetnik, sve do umirovljenja 1985. Godine 1975. izabran je za naslovnog redovitog profesora na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je održavao nastavu i na poslijediplomskom studiju.

Za izvanrednog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) izabran je 1981. godine, za redovitog 1991., a od 1997.-2003. tajnik je Razreda za tehničke znanosti. Godine 1998. izabran je za počasnog člana Akademije tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ).

Akademik Fleš bio je izuzetno uspješan znanstvenik i nastavnik. Objavio je više od 200 znanstvenih radova koji se citiraju u sekundarnim i tercijarnim publikaci-

jama, te oko 70 stručnih i preglednih radova, 31 patent i približno 100 članaka objavljenih u zbornicima međunarodnih i domaćih konferencija. Bio je stalni suradnik Hrvatskog leksikografskog zavoda "M. Krleža", posebice za područje polimera i petrokemije. Bio je voditelj 13 doktorskih disertacija i 14 magistarskih radova. Bio je član je uredništva velikog broja svjetskih i domaćih znanstvenih i stručnih časopisa i glavni urednik časopisa *Polimeri*.

Kao gostujući profesor boravio je 1977. na Johannes Gutenberg Universität u Mainzu, a 1984. na University of Massachusetts, Amherst, SAD. Kao pozvani predavač držao je veliki broj predavanja, posebice na Sveučilištu u Merseburgu, Max Planck Institutu u Mainzu, Sveučilištu Ann Arbor, Michigan, SAD, Sveučilištu Arizona u Tucsonu. Godine 1975. bio je nastavnik na Ljetnoj školi o optički aktivnim polimerima u Forge-les-Eaux u Francuskoj, a godine 1980. i 1982. sudjelovao je kao nastavnik na Ljetnim školama o polimerima NATO Institute of Science, Tirrenia, Italija.

Godine 1958. D. Fleš bio je imenovan direktorom novoosnovanog istraživačkog instituta Organske-kemijske industrije (OKI), Zagreb, organizira njegovu izgradnju kao i kontrolno-analitičkog servisa, poluindustrijske stanice za razvoj petrokemijskih i naftnih kemijskih procesa.

Razdoblje intenzivnog razvoja novih proizvoda i procesa započelo je odmah nakon osnivanja OKI-ja, a najznačajniji rezultati u toj oblasti postignuti su kad je Institut pripojen INI-i 1967. godine. Tako su nadena brojna tehnička rješenja i postupci u preradbi nafte i petrokemiji.

Za znanstvena postignuća akademik D. Fleš dobio je mnogobrojna priznanja i nagrade, tako je 1978. primio nagradu Ruder Bošković, 1982. Republičku nagradu tehničke kulture za značajnu inventivnu djelatnost, a 1988. dodijeljena mu je nagrada za životno djelo.

Uvjeren sam da ćemo se svi mi izravni i mnogobrojni neizravni suradnici, prijatelji i znanci, dugo sjećati i susretati sa znanstvenom ostavštinom D. Fleša, velikog znanstvenika, čovjeka i prijatelja.

▪ Zvonimir Janović

Annual 2004 CAE

Uvrštenje Annual 2004 of the Croatian Academy of Engineering u indekse ISI Proceedings

Iz Thomson Scientific, 3501 Market Street, Philadelphia, PA 19104, SAD, (www.thomsonscientific.com) stigla je obavijest, datirana s 9. svibnja 2006., da je publikacija HATZ "Annual 2004 of the Croatian Academy of Engineering" odabrana za referiranje u slijedećim dokumentacijskim bazama:

M Index to Scientific & Technical Proceedings (ISTP /ISI Proceedings)

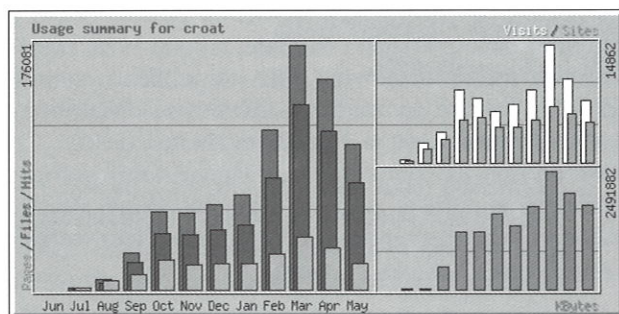
IT Index to Scientific & Technical Proceedings (ISTP CDROM version/ISI Proceedings)

Uvrštenje u navedene baze predstavlja, svakako, uspjeh naše izdavačke djelatnosti.

Internetske stranice HATZ-a

Posjećenost internetskih stranica HATZ-a u razdoblju od listopada 2005. do svibnja 2006.

Internetske stranice HATZ-a nalaze se na adresi <http://www.hatz.hr>. Od 15. rujna 2005. godine one se nalaze na novom poslužitelju *croat.hatz.hr* (IP 193.198.188.3). Poslužitelj vodi statistiku posjećenosti i upotrebe tih stranica, a na stranici <http://www.hatz.hr/webalizer> moguće je vidjeti te statistike u obliku grafikona i tablica. Grafikoni i tablice u ovom članku preuzeti su s tih stranica 23. svibnja 2006.

Slika 1. Grafikon upotrebe stranica www.hatz.hr za proteklih godinu dana

Tablica 1. Brojčani podaci po mjesecima i kategorijama

Mjesec	Dnevni prosjek				Ukupno u mjesecu					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
May 2006	4538	3333	817	340	5121	1767657	7832	18794	76670	104390
Apr 2006	5053	3800	992	353	6084	2031803	10608	29785	114005	151592
Mar 2006	5680	4297	1230	479	7118	2491882	14862	38138	133210	176081
Feb 2006	4097	2856	929	329	5444	1752831	9231	26021	79990	114740
Jan 2006	2194	1503	602	238	4503	1339393	7381	18681	46593	68033
Dec 2005	1982	1376	603	208	4474	1600881	6452	18705	42675	61450
Nov 2005	1841	1307	580	269	5754	1204284	8078	17409	39216	55251
Oct 2005	1810	1310	696	295	5385	1209785	9155	21594	40636	56113
Sep 2005	880	636	362	127	3030	483037	3813	10866	19105	26411
Aug 2005	226	140	215	80	1798	13655	2483	6687	4362	7016
Jul 2005	233	137	225	78	289	1631	313	902	550	935
Ukupno						13896859	80208	207582	597012	822012

Grafikon sa slike 1 sažeto i slikovito prikazuje upotrebu stranica www.hatz.hr. Uz taj grafikon mogu se upotrijebiti i podaci iz tablice 1 za objašnjenje brojčanih iznosa. Kako bi se ti podaci lakše interpretirali potrebno je definirati pojmove koji se u njima pojavljuju.

Zahtjevi, pogotci (Hits) su ukupan broj zahtjeva poslužitelju u nekom razdoblju (mjesec, dan, sat, itd.)

Datoteke (Files) predstavljaju ukupan broj zahtjeva koji su rezultirali slanjem podataka od strane poslužitelja korisniku. Svi zahtjevi ne rezultiraju slanjem podataka, npr. odgovor na nepostojeći stranicu 404-Not Found ili odgovor na stranice koje su već spremljene u pomoćnoj memoriji (cache) pretraživača ne rezultiraju slanjem podataka s poslužitelja.

Napomena: Pogleda li se razlika između **zahtjeva** i **datoteka** može se dobiti gruba ocjena redovitih posjetitelja jer što je veća razlika između ta dva broja više je posjetitelja koji su stranice već posjetili (imaju stranice u pomoćnoj memoriji - cacheu).

Mjesta (Sites) je broj jedinstvenih IP adresa/računala koji su slali zahtjeve na poslužitelj. Treba biti oprezan prilikom interpretacije ovog podatka jer mnogo korisnika može pristupiti s jedne IP adrese, kao što je moguće i da jedan korisnik pristupa s mnogo različitih IP adresa. Taj podatak treba uzimati kao grubu procjenu.

Posjete (Visits) se događaju kada neko udaljeno računalo zahtjeva stranicu po prvi put. Sve dok jedno računalo šalje zahtjeve unutar zadanog razdoblja (najčešće je to 30 minuta), to će se prikazati kao jedna posjeta. Samo zahtjevi za stranicama (ne i slikama, grafikama i sl.) broje se za potrebe statistike posjeta.

Stranice (Pages) su oni URL-ovi koji se odnose na kompletne stranice, a ne na njezine dijelove (slikovni i zvučni zapisi i sl.). To se prvenstveno odnosi na URL-ove s ekstenzijama **.htm**, **.html** i **.cgi**.

Kilobajt (KByte) (KB) je 1024 bajta. Taj podatak pri-

kazuje količinu podataka koja je prenesena između poslužitelja i računala koja su slala zahtjeve.

(izvor:http://www.mrunix.net/webalizer/webalizer_help.html)

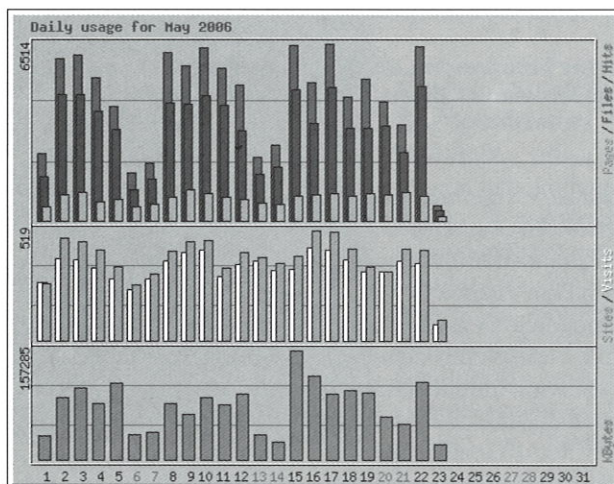
U srpnju i kolovozu 2005. godine poslužitelj još nije niti bio javno dostupan. To se dogodilo tek polovicom rujna 2005. Od veljače 2006. godine vidljiv je nagli porast upotrebe stranica s kulminacijom u ožujku 2006.

U 2006. godini prosječni broj **posjeta** stranicama dnevno je oko **350**.

Broj mjesta s kojih se pristupa stranicama približno je konstantan u razdoblju od listopada 2005. do svibnja 2006. što bi se moglo interpretirati na način da postoji određeni broj redovitih korisnika koji više ili manje posjećuju stranice. Povećanje tog broja moglo bi se interpretirati kao pojava novih korisnika koji do sada nisu posjećivali stranice.

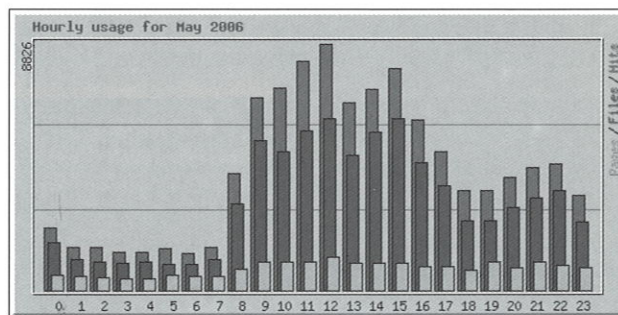
Ako se klikne na neki mjesec, može se dobiti detaljniji pregled upotrebe stranica unutar mjeseca. To su podaci o upotrebi stranica po danima i po dobu dana; zatim podaci o stranicama koje su najposjećenije, koje stranice se bile ulazne za posjet, a na kojim je stranicama posjet završen, koji su pretraživači bili upotrijebljeni itd.

Primjerice, može se pogledati upotreba stranica po danima. Za svibanj 2006. grafikon dnevne upotrebe prikazan je na slici 2.

Slika 2. Dnevna upotreba stranica www.hatz.hr za svibanj 2006.

Sa slike 2. lako se vidi da je vikendima upotreba stranica manja nego radnim danima.

Slika 3. Upotreba stranica www.hatz.hr za svibanj 2006. tijekom dana

Također, moguće je za pojedini mjesec pogledati upotrebu stranica u pojedino vrijeme dana. Za mjesec svibanj 2006. takav grafikon prikazan je na slici 3.

Sa slike 3. vidljivo je da je upotreba stranica najveća od 9 do 16 sati, a najmanja od 0 do 7 sati. Najveći dio korisnika upotrebljava stranice za vrijeme radnog vremena, jedan dobar dio ih upotrebljava i u vremenu od 17 do 23 sata kada se može pretpostaviti da ih posjećuju od kuće.

Na dnu mjesečnog izvješća je i tablica s 30 najčešćih pozivanja na stranice. Ta se statistika može upotrijebiti kako bi se pogledalo koji je sadržaj na stranicama najposjećeniji.

Pozivi na stranice (Referrers) su oni URL-ovi koji su korisnika doveli na stranice poslužitelja ili su uzrokovali da pretraživači nešto zahtijevaju od poslužitelja. Većina poziva na stranice obavljena je sa stranica poslužitelja, jer ako jedna stranica ima veze (linkove) na druge objekte, kao što su slike, zahtjev za jednom stranicom proizvest će i veći broj zahtjeva za taj poziv.

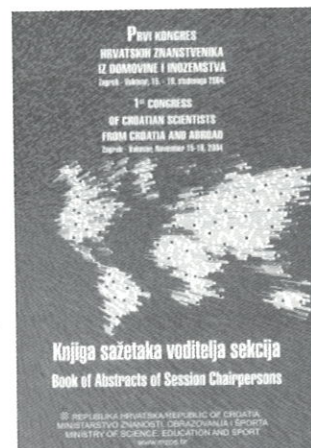
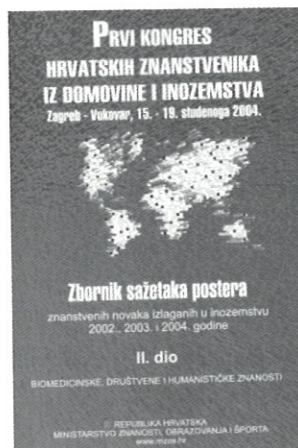
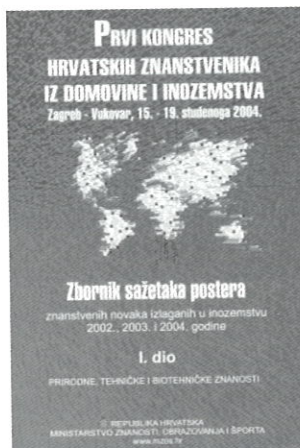
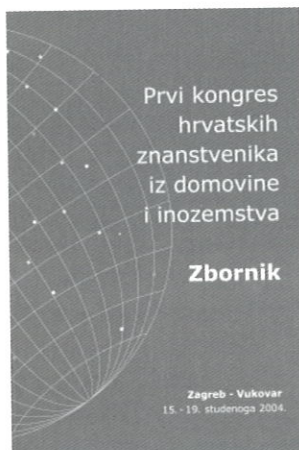
(izvor:http://www.mrunix.net/webalizer/webalizer_help.html)

Za svibanj 2006. iz takvog popisa može se zaključiti da su najposjećenije stranice o Nikoli Tesli.

zadužen za održavanje web-stranice

▪ **Dražen Tutić**

Prikazi knjiga

Knjiga sažetaka - Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva. Zagreb - Vukovar 15-19. studenoga 2004. (urednici Dubravka Skender, Pavo Barišić i Juraj Božičević), Zagreb, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, 2004., ISBN 953-6569-08-6

Zbornik sažetaka postera znanstvenih novaka prikazanih u inozemstvu 2002., 2003. i 2004. godine, I. dio, Prirodne, tehničke i biotehničke znanosti, Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva. Zagreb - Vukovar 15-19. studenoga 2004. (glavni i odgovorni urednik Zlatko Kniewald), Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, Zagreb, 2004., ISBN 953-7076-06-7

Zbornik sažetaka postera znanstvenih novaka, prikazanih u inozemstvu 2002., 2003. i 2004. godine, II. dio, Biomedicinske, društvene i humanističke znanosti, Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva. Zagreb - Vukovar 15-19. studenoga 2004. (glavni i odgovorni urednik Zlatko Kniewald), Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, Zagreb, 2004., ISBN 953-7076-07-5

Zbornik - Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva. Zagreb - Vukovar 15-19. studenoga 2004. (gl. urednik Pavo Barišić), Zagreb, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006., ISBN 953-6569-21-3

Inicijativom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske od 13-17.11.2004. organiziran je Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva, u Zagrebu i Vukovaru. Ta inicijativa je predstavljala pokušaj povezivanja našeg znanstvenog potencijala u inozemstvu - koji je popriličan - s onim u domovini, kako bi se doprinijelo željenom napretku. Prije samog Kongresa izdane su prve tri gore navedene popratne publikacije: Knjiga sažetaka i dva zbornika sažetaka postera znanstvenih novaka izlaganih u inozemstvu 2002., 2003. i 2004. godine, a tek nedavno, otprilike godinu i pol nakon njegova održavanja, i konačni Zbornik radova (četvrti naslov). Izdan je također i popratni video materijal na dva DVD-a. Time je zaokružena cjelina pisanog i video materijala kojim se dokumentira taj značajni događaj.

Zbornici sažetaka postera mogu se naći u arhivi novosti na web stranici HATZ, koja je, treba reći, dala značajan doprinos organizaciji izlaganja postera, kao i - sudjelovanjem brojnih svojih članova - cijelog Kongresa.

U preostala dva zbornika, onom postera i, naročito, onom radova (glavni urednik Pavo Barišić), prikazano je mnoštvo vrijednih kritičkih obrada pojedinih područja. Interesantno je, tako, čitati kritičke osvrtne stanja pojedinih stručnjaka, koji predstavljaju skraćene pregledne opise dotičnih područja uz procjenu budućeg razvoja.

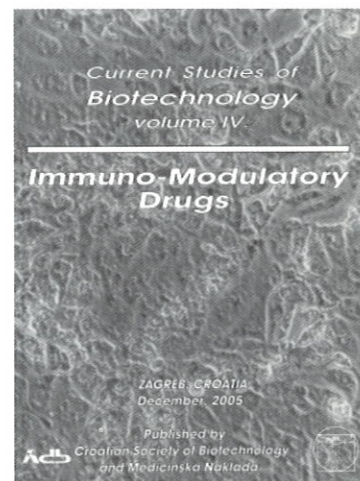
Radi se o svojevrsnom „presjeku stanja“ u našoj znanosti i visokom obrazovanju. Obuhvaćene su oblasti: prirodnih znanosti (moderatori Vladimir Paar i Davor Pavuna), tehničkih znanosti (Ivica Crnković i Darko Stipaničev), biomedicine i zdravstva (Željko Bošnjak i Daniel Rukavina), društvenih znanosti (Stjepan G. Meštrović i Ivo Josipović), humanističkih znanosti (Vladimir Peter Goss i Mislav Ježić) i biotehničkih znanosti (Stanimir Vuk-Pavlović i Gordana Kralik). Zbornik radova lijepo je grafički ureden i opremljen prikladnim fotografijama. Popratni DVD materijal omogućava, dodatno, autentičan uvid u izlaganja na Kongresu, dobro odražavajući radnu atmosferu tih dana.

Okupljanjem velikog broja znanstvenika iz domovine i inozemstva uspostavljena je i relevantna baza eksperata (koja nije zatvorena), koja se može aktivno rabiti za raznovrsne potrebe (recenzija prijedloga programa i projekata, primjerice).

Kao sudionik Kongresa te autor i ko-autor pisanih priloga u Zborniku radova i sadržaja studentskih postera, mogu ustvrditi u zaključku da navedne publikacije mogu pružiti mnoštvo zanimljivog materijala svakom stručnjaku, a posebice posljednja knjiga, te se mogu preporučiti knjižnicama obrazovnih ustanova i instituta.

“Immuno-Modulatory Drugs”

Hrvatsko društvo za biotehnologiju objavilo je u suradnji s Medicinskom nakladom IV. volumen serijske publikacije “Current Studies of Biotechnology” pod nazivom “Immuno-Modulatory Drugs”. Navedena publikacija, opsega 170 stranica, objavljuje radove prezentirane na konferenciji “Biotechnology and Immuno-Modulatory Drugs”, koja je u veljači 2005. održana u Zagrebu u suorganizaciji Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, Znanstvenog vijeća za tehnološki razvoj HAZU, PLIVA-e Hrvatska d. o. o. i Prehrambeno-biotehnoškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Navedena publikacija, kao i prethodne tri (vol. I - “Biomedicine” iz veljače 2000.; vol. II. - “Environment” iz veljače 2001., te vol. III. - “Food” iz veljače 2003.), predstavljaju kontinuirani doprinos Akademije tehničkih znanosti Hrvatske promicanju razvoja i primjene biotehnologije, kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu. Navedene publikacije nalaze se pohranjene u knjižnici HATZ.

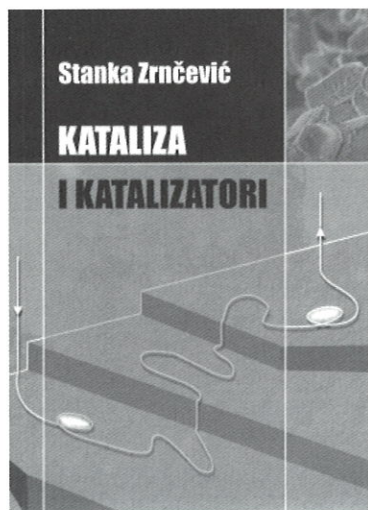

▪ **Zlatko Kniewald**
glavni urednik serijske publikacije
“Current Studies of Biotechnology”

Kataliza i katalizatori

Stanka Zrnčević

Izdavač: HINUS, Zagreb, 2005., ISBN: 953-6904-13-6

Format: 17 x 24, meki uvez, 223 stranice

Knjiga se može nabaviti u skriptarnici

Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, cijena 60 kn.

Djelo **Kataliza i katalizatori** je udžbenik, priručnik i izvor osnovnih podataka o sadašnjem stanju katalize i katalizatora. U djelu je objedinjen suvremeni pogled na prirodu katalitičkih reakcija, vezano uz integralni pristup s fizičkim

procesima prijenosa koji određuju u velikoj mjeri primjenljivost čvrstih katalizatora u praksi. U knjizi je vrlo uravnoteženo dan moderni pristup ka cjelokupnom sagledavanju katalitičkih reakcija, dajući naglasak kako na fundamentalne procese na molekularnoj razini tako i na njihovo povezivanje s primjenskim značajkama (aktivnost, selektivnost, procesi prijenosa u čvrstim katalizatorima) sve do njihove uporabe u katalitičkom reaktoru.

Kao udžbenik, knjiga je neophodna kao polazna literatura za studente Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije kao i drugih srodnih fakulteta pri praćenju odgovarajućih kolegija u kojima se razmatra kataliza i katalitički procesi. U knjizi je vrlo dobro raspoređen odnos između znanstvenog, fundamentalnog pristupa pri razjašnjavanju mehanizama i kinetike katalitičkih kemijskih reakcija s jedne strane te razmatranja svih čimbenika koji su utjecajni pri primjeni katalizatora u praksi.

Ovo će djelo stoga biti i vrlo dobar priručnik i vodič mladim inženjerima koji rade u različitim granama kemijske industrije, poglavito u naftno prerađivačkoj i naftno petrokemijskoj industriji, različitim industrijama u kojima se provode organske sinteze kao i svima onima koji se žele ukratko i meritorno upoznati s današnjim spoznajama i dostignućima u području katalize i primjene katalizatora.

Knjiga je koncipirana kroz četrnaest poglavlja koja se mogu više manje shvatiti kao zasebne cjeline i koje su razvrstane s obzirom na logičan slijed izlaganja od osnovnih pojmova sve do uporabnih svojstava katalizatora. Od uvodnog dijela slijedi logičan slijed poglavlja od tumačenja homogene i heterogene katalize, kinetike i mehanizama katalitičkih reakcija, eksperimentalnih metoda, selektivnosti i deaktivacije katalizatora do tumačenja fizičkih i mehaničkih svojstava i značajki čvrstih katalizatora.

U knjizi nisu mogla biti obuhvaćena sva pitanja i problemi s kojima se kataliza i katalitičko reakcijsko inženjerstvo susreće, ali su svakako opisane i navedene najznačajnije i temeljne činjenice o današnjem poznavanju i ulozi katalitičkih reakcija i katalizatora.

I na kraju ovog prikaza treba reći da je ovo djelo priredeno vrlo pažljivo i na visokoj profesionalnoj razini pa stoga priređivačima i nakladniku svaka pohvala za dobro obavljenu posao.

▪ **Zoran Gomzi**

Naredni skupovi

SAVJETOVANJE "TEHNOLOGIJE ZBRINJAVANJA OTPADA"

Brz tehnologijski razvitak Hrvatske donosi sa sobom probleme nagomilavanja otpada. Saniranje postojećih odlagališta i izgradnja novih nije jedino rješenje zbrinjavanja kako komunalnog tako i industrijskog otpada. Potrebno je pronaći tehnička rješenja obrade kako bi se smanjio njegov volumen i količine, te pritom otpad iskoristio kao sirovina za proizvodnju novih proizvoda i/ili energije. Tehnologije recikliranja, smanjenja i odlaganja otpada uskoro neće moći zadovoljiti postulate održivog razvitka. Već se sada nameće potreba za promjenom oblikovnih i konstrukcijskih značajki proizvoda, te usavršavanjem tehnoloških procesa i tehnologija koje će omogućiti njihovu bolju recikličnost, a sve uz primjenu načela praćenja životnog ciklusa proizvoda. Sinergijom tehničke i znanstvene zajednice ovaj koncept moguće je proširiti na one koji upravljaju industrijskim razvojem, lokalne političke strukture i nevladine organizacije.

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske uz potporu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i gra-

diteljstva organizira savjetovanje "Tehnologije zbrinjavanja otpada".

Namjera Savjetovanja je kroz prikaz suvremenih aspekata zaštite okoliša u istraživanju, razvoju i primjeni tehnologija zbrinjavanja otpada pokazati najnovija dostignuća. Nadalje, poticati razmjenu mišljenja između tehničke i znanstvene zajednice, gospodarskih i političkih čimbenika, nevladinih udruga i dr.

Savjetovanje će se održati od 12-14. 6. 2006. godine u hotelu Turist u Varaždinu. U dva dana bit će prezentirano 35 radova, dok će se treći dan posjetiti pogon za recikliranje starih automobilskih guma tvrtke GRP d.o.o. iz Varaždina.

Ovim putem pozivamo sve članove Akademije tehničkih znanosti Hrvatske da dođu na Savjetovanje i svojim učešćem pridonese rješavanju problema otpada, zasigurno najvećeg problema 21. Stoljeća.

▪ **Branko Salopek**

AKADEMIJA
TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE
(HATZ)

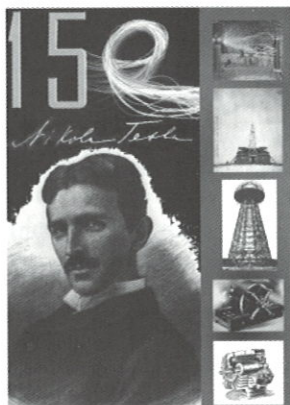
pod pokroviteljstvom
HRVATSKOG SABORA

organizira

MEĐUNARODNI
ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP

"ŽIVOT I DJELO
NIKOLE TESLE"

koji će se održati 28. i 29. lipnja 2006. u Zagrebu

3rd INTERNATIONAL TEXTILE, CLOTHING AND DESIGN CONFERENCE

SECOND CIRCULAR

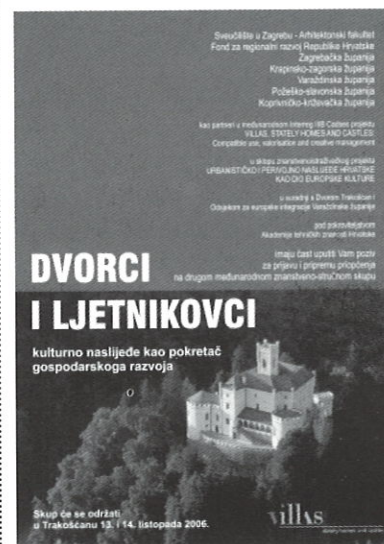
Magic World
of Textiles

Dubrovnik, CROATIA
October 8th to October 11th, 2006

Organized by:

University of Zagreb
Faculty of Textile Technology
Zagreb, CROATIA

Detaljne informacije dostupne su na internetskim stranicama Skupa: www.arhitekt.hr/villas.

**AKADEMIJA TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE
CROATIAN ACADEMY OF ENGINEERING**

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ) članica je Međunarodnog vijeća akademija tehničkih znanosti d. d. (CAETS) sa sjedištem u Washingtonu, DC, SAD od 2000. i od 2005. pridružena članica Europskog vijeća za primijenjene znanosti i inženjerstvo (Euro-CASE) sa sjedištem u Parizu, Francuska, EU.

The Croatian Academy of Engineering (HATZ) is a Member of the International Council of Academies of Engineering and Technological Sciences, Inc. (CAETS), Washington DC, U. S. A. since 2000., and, starting with 2005, an Associated Member of the European Council for Applied Sciences and Engineering (Euro-CASE), Paris, France, EU.

Zagreb, 30. svibnja 2006.

Predmet / Subject: Natječaj za dodjelu nagrada HATZ za 2006.

Naš broj / Our Number: HATZ-060530/2

Na temelju čl. 37 Statuta Akademije tehničkih znanosti Hrvatske i čl. 11 Pravilnika o nagradama, Akademija tehničkih znanosti Hrvatske raspisuje

**NATJEČAJ ZA DODJELU NAGRADA
AKADEMIJE TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE
ZA 2006. GODINU**

Akademija će dodijeliti:

- jednu Nagradu za životno djelo «Moć znanja»;
- do pet Godišnjih nagrada «Rikard Podhorsky»;
- do pet Nagrada mladom znanstveniku «Vera Johanides».

Nagrada za životno djelo «Moć znanja» dodjeljuje se istaknutom znanstveniku za cjelokupan znanstveno-istraživački rad u području tehničkih ili biotehničkih znanosti i za višegodišnji doprinos napretku struke, s osobitim naglaskom na moguću primjenu rezultata istraživačkog rada.

Godišnja nagrada «Rikard Podhorsky» dodjeljuje se istaknutom znanstveniku za osobito vrijedno znanstveno ili stručno dostignuće ostvareno tijekom protekle tri godine, koje ima primjenu u gospodarstvu.

Nagrada mladom znanstveniku «Vera Johanides» dodjeljuje se znanstveniku mlađem od 35 godina (na dan zaključenja Natječaja), koji je u proteklih pet godina ostvario zamjetan osobni znanstveni napredak i dao zapažen znanstveni doprinos u području koje istražuje, s posebnim naglaskom na primjenjivost ostvarenih rezultata.

Nagrade se dodjeljuju državljanima Republike Hrvatske.

Prijedloge za nagrade mogu dati sveučilišta, fakulteti, znanstveno-istraživački instituti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, odjeli Akademije tehničkih znanosti Hrvatske i skupina od deset znanstvenika članova HATZ.

Detaljnije informacije i obrasci mogu se dobiti na adresi:
http://www.hatz.hr/hrv/pravilnik_nagrade.htm

Prijedloge do 31. listopada 2006. predati ili poštom poslati na adresu:

**Akademija tehničkih znanosti Hrvatske
Kačićeva 28, p. p. 59, 10 001 ZAGREB**

AKTIVNOSTI AKADEMIJE TEHNIČKIH ZNANOSTI TIJEKOM OBILJEŽAVANJA "GODINE NIKOLE TESLE" U REPUBLICI HRVATSKOJ

Akademija je uključena u Organizacijski odbor za pripremu Programa, te Operativni odbor za provedbu Programa i time je preuzela obveze tijekom obilježavanja "Godine Nikole Tesle".

ORGANIZACIJSKI ODBOR: V. Šeks (predsjednik Hrvatskog sabora, predsjednik Odbora), Đ. Adlešić, M. Arlović, L. Bebić, D. Milinović, V. Pusić, J. Kosor, D. Primorac, B. Biškupić, M. Matulović-Dropulić, B. Rončević, I. Aganović, M. Moguš, P. Selem, M. Pupovac, M. Žužul, B. Šulc, R. Carek, Z. Kniewald, M. Kos, D. Feletar, G. Kovačević, T. Holjevac, I. Mravak, O. Jungwirth, S. Raić, R. Dragojević, B. Škulj, V. Filipović, M. Jurković, M. Kolić

OPERATIVNI ODBOR: S. Uzelac (predsjednik Odbora), B. Šulc, D. Potočnik, I. Aganović, S. Bahtijari, R. Carek, R. Dragojević, V. Filipović, Lj. Kuhta-Jeličić, Z. Kniewald, M. Kos, I. Kuzmanić, D. Majetić, M. Matković, D. Schwartz, S. Supek, B. Šimunić, B. Škulj, D. Tolić, B. Velić

SVEČANA SJEDNICA GRADSKOJ SKUPŠTINE

U povodu obilježavanja Godine Nikole Tesle u Staroj gradskoj vijećnici 24. svibnja 2006. godine održana je Svečana sjednica Gradske skupštine i Gradskog poglavarstva Grada Zagreba.

Upravo je tog datuma, 24. svibnja 1892., na poziv tadašnjega gradonačelnika Zagreba Milana Amruša Nikola Tesla boravio u Zagrebu ne bi li s gradskim čelnicima razgovarao o mogućnostima uvođenja električne rasvjete u Zagrebu.

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske sudjelovala je u pripremi materijala za publikaciju "Tesla u Zagrebu", a Z. Kniewald, G. Granić i V. Medved bili su nazočni na Svečanoj sjednici.

MEĐUNARODNI ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP "ŽIVOT I DJELO NIKOLE TESLE", POVODOM 150. GODIŠNJICE ROĐENJA NIKOLE TESLE

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora i u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa RH, organizira znanstveno - stručni skup "**Život i djelo Nikole Tesle**" u Zagrebu, 28. i 29. lipnja 2006. u *Koncertnoj dvorani "Vatroslav Lisinski"* i *Kino dvorani Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva RH*.

Program Skupa podijeljen je na svečani dio (KD "Vatroslav Lisinski"), Znanstveno-stručni dio "*Vizije i djelo Nikole Tesle - Danas i sutra*" u Kino dvorani Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva RH, Vukovarska 78, Zagreb s predavanjima (današnja dostignuća predavača, ne povijest) vezanim na osnovna područja Teslinih dostignuća (elektrostrojarstvo, energetika, komunikacije, teleautomatika i slobodne teme) i organizirani posjet Smiljanu, rodnoj kući Nikole Tesle.

Pozivamo Vas da prisustvujete Skupu, saznate više o životu i djelu Nikole Tesle i sudjelujete u znanstveno-stručnom dijelu Skupa! Suorganizatori Skupa su, uz Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, također i Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, Hrvatska elektroprivreda d. d., Ericsson Nikola Tesla d. d., Energetski institut Hrvoje Požar, Končar Grupa d. d., Tehnički muzej Zagreb, Hrvatski inženjerski savez.

Detaljnije o programu i prijavama za sudjelovanje na: <http://www.hatz.hr/TESLA>

OTVORENJE MEMORIJALNOG CENTRA NIKOLE TESLE U SMILJANU

10. srpnja 2006. godine u Smiljanu će biti otvoren Memorijalni centar Nikole Tesle.

SIMPOZIJ "TESLA U HRVATSKOJ" U ORGANIZACIJI HATZ I HRVATSKOG POVJERENSTVA PRI MINISTARSTVU KULTURE RH I MISIJE RH PRI UNESCO-U

13. rujna 2006. u Parizu u sjedištu UNESCO-a HATZ organizira simpozij "Tesla u Hrvatskoj". Uz uvodnu riječ predstavnika Hrvatskog sabora, predavači na Simpoziju biti će: prof. emer. Kurt R. Richter (počasni član HATZ); prof. dr.sc. Branka Zovko-Cihlar (dopredsjednica HATZ); prof. dr.sc. Stjepan Car (član HATZ); mr.sc. Gordana Kovačević (predsjednica Uprave Ericsson Nikola Tesla); doc.dr.sc. Darko Huljenić (Ericsson Nikola Tesla); mr.sc. Ivica Toljan (HEP, CIGRÉ). Tom prigodom biti će prikazan film u produkciji HEP d.d. "Razvoj elektroenergetskog sustava u Republici Hrvatskoj".

MARIE CURIE WORKSHOP 2006 U REPUBLICI HRVATSKOJ I REPUBLICI SRBIJI

Od 7. do 11. listopada 2006. godine HATZ u suradnji s MZOŠ i Zakladom Marie Curie organizira radionicu za stipendiste Marie Curie. Prisustvovati će do 100 stipendista Marie Curie uz 25 sudionika iz Hrvatske i 25 sudionika iz Srbije. Radionica će biti održana u Zagrebu od 7. do 9. listopada 2006. u prostorijama FER-a, a od 9. do 11. listopada 2006. u Beogradu u Srbiji. Više o skupu na www.hatz.hr/MarieCurie2006

TEHNIČKE ZNANOSTI - Glasnik Akademije tehničkih znanosti Hrvatske

Glavni urednik: Zlatko Kniewald

Urednički odbor: Goran Granić, Zlatko Kniewald, Vladimir Medved, Stanko Tonković, Branka Zovko-Cihlar

Adresa: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, Kačićeva 28, p.p. 59, 10 001 Zagreb

Telefon: +385 1 4922 559; Telefaks: +385 1 4922 569

e-mail: hatz@hatz.hr **web:** www.hatz.hr

Grafički urednik: Adi Čajević

Tisak: Dizajn Studio ADI, Samobor

"Tehničke znanosti" dostupne su na internetskim stranicama HATZ.